

pienākumu. Iemeslu spektrs nekā nedarīšanai parasti ir ļoti plašs. Spēj tik klausīties!

– **Kāpēc latviešiem ir tik grūti darboties, savstarpēji kooperējoties?**

– Tā tas noteikti nav. Piemēram, Latvijas graudaudzētāju kooperatīviem šobrīd jau stabili pieder vairāk nekā trešdaļa valsts graudu tirgus. Tas ir vairāk nekā pārējās Baltijas valstīs. Un gan Lietuvas, gan Igaunijas graudaudzētāju kooperatīvi brauc pie mums apgūt mūsu pieredzi. Un ne tikai no šīm valstīm, brauc arī no Ukrainas un citurienes.

Manuprāt, veiksmīgi strādā arī dārzenu audzētāju kooperatīvi, mežsaimnieki. Smagāk ar kooperāciju klājas gaļas nozarē, jo kooperatīvi nevar strādāt pelēkā zonā.

Bet kopumā piekrišu – sadarboties un kooperēties vēl jāmacās. Par to liecina arī pašreizējā situācija, kas izveidojusies, jaunievēlētās Saeimas partijām mēģinot izveidot valdību. Saeima savā ziņā arī ir kooperatīvs. Valsts pārvalde iespējama, tikai sadarbojoties, uzklusot visu pušu viedokli, izvīrnot kopīgus mērķus un atrodot optimālos risinājumus to sasniegšanai, nevis velkot dekāti katram uz savu pusi un pēc tam meklējot vainīgos, kuru dēļ mērķi izrādās nesasniedzami. Tagad visas partijas savilkušas tik daudz sarkano līniju, ka pašas nevar pakustēties.

Par nespēju sadarboties liecina arī fakts, ka liela daļa mūsu uzņēmumu tiek pārdoti. Lai ietu iekšā pasaules tirgū, ir jāiemācās sadarboties.

– **Kā panākt kooperatīva darbības efektivitāti, salāgojot biedru un biznesa intereses?**

– Pirmām kārtām kooperatīva biedriem jāsaprot, ka viņi vienlaikus ir arī kooperatīva īpašnieki, un viņiem, protams, jājūtas kā īpaš-

niekiem. Ja pelnīs kooperatīvs, pelnīs arī tā biedri. Te atkal jāatgriežas pie tiesībām un pienākumiem. Ja esi īpašnieks, tev jābūt arī atbildīgam par savu uzņēmumu. Tiem, kas šo atbildību izjūt tikai kā lieku un nevajadzīgu nastu, droši vien nav jāstājas kooperatīvā.

VAKS lielā mērā orientējas uz Eiropas kooperācijas modeļiem, kad viena kooperatīva biedri vienlaikus ir biedri arī citos kooperatīvos vai biedrībās, viņi var būt arī līdzīpašnieki bankās un citās kompānijās, tādējādi pierādot, ka kooperējoties var pelnīt ne tikai bagātnieki un oligarhi, kuri iespējami bremzē kooperācijas attīstību, jo tā mazina viņu ietekmi un varu. Vājš, sadrumstalots tirgus ir ļoti laba vieta, kur varenajiem pelnīt. Savukārt organizēts konkurents kļūst bīstams, tāpēc kooperatīvi visu laiku izjūt zināmu spiedienu no lielo starptautisko kompāniju puses, kas ienāk Latvijā.

– **Ko labāku šīs kompānijas var piedāvāt mūsu zemniekiem salīdzinājumā ar to, ko piedāvā vietējie kooperatīvi?**

– Faktiski neko. Ja viņi to spētu, tad, iespējams, vietējo kooperatīvu vairs nebūtu. Tiesa, viņi ir pielikuši lielas pūles un nav skopējušies ar dažādām marketinga aktivitātēm, lai nostiprinātos Latvijas tirgū, un viņiem tas nav grūti izdarāms, jo visas agrokompānijas ir meitas uzņēmumi ar spēcīgiem un ietekmīgiem vecākiem pasaulē. Tāpēc mēs īpaši lepojamies ar to, ko esam spējuši paveikt kooperācijas jomā savā valstī. LPKS VAKS regulāri izmaksā arī dividendes biedriem – neesmu dzirdējis, ka to darītu mūsu konkurenti par labu lauksaimniekiem.

– **Vai Latraps un VAKS nav apsvēruši domu apvienoties?**

– Protams, šāda ideja gaisā virmo, gan ar Latraps vadītāju, gan lauksaimniekiem esam to

arī pārrunājuši, jo, raugoties uz konsolidācijas procesiem citur Eiropā, tas būtu tikai loģisks solis. Jau šobrīd veiksmīgi sadarbojamies dažādās jomās, piemēram, veicam kopīgus iepirkumus. Katrā ziņā šis jautājums ir aktuāls, bet, iespējams, vēl nav pienācis īstais laiks šīs idejas īstenošanai.

– **No 2019. gada 1. janvāra stāsies spēkā jaunais Kooperatīvo sabiedrību likums. Ko jaunu tas paredz kooperatīviem?**

– Vecais likums savu laiku jau bija pārdzīvojis, daudzviet kļuvis nemoderns un laikmetam neatbilstošs. Turklāt tajā regulāri tika veikti dažādi grozījumi un labojumi. Tāpēc faktiski tieši LLKA izrādīja iniciatīvu rosināt pieņemt jaunu likumu kooperācijas jomā. Asociācija arī trīs gadu garumā cītīgi piedalījās likuma izveidē.

Jaunais likums būs vienkāršāks, bet ar lielākām iespējām gan kooperatīvu veidošanas, gan dažādu lēmumu pieņemšanas ziņā. Piemēram, tas paredz atvieglotu kooperatīvo sabiedrību dibināšanas kārtību, jo vairs nebūs prasības par dibināšanas sapulces organizēšanu. Šobrīd likums nosaka minimālo pamatkapitāla apjomu, bet jaunajā redakcijā noteikts, ka pamatkapitāla minimālais lielums norādāms tikai statūtos. Turpmāk biedru kopsapulce būs lemttiesīga arī bez kvoruma, taču būs stingri jāievēro likumā noteiktie sapulces izziņošanas principi. Tāpat būs iespēja pieņemt lēmumus bez kopsapulces, to aizstājot ar pārstāvju sapulci, kā arī paredzētas biedru tiesības uz neklātienas jeb elektronisko balsošanu. Jaunais likums paredz vairāk iespēju kooperatīvai sabiedrībai dažādus jautājumus atrunāt statūtos. Būs mazāk birokrātijas un lielāka noteikšana kooperatīvu biedriem. **a**

VEIKSMĪGU UN RAŽENU
JAUNO GADU!

IKU EDUARDS
AVANT
LINDANA
6A me
SAMI
japa
TRILO
fsi power tech
Agromehānika
REMET CNC
KRŪLIK